

KOPI

FOLKETINGETS
OMBUDSMAND

Tårnby Kommune
Rådhuset
Amager Landevej 76
2770 Kastrup

Gammeltorv 22
DK-1457 København K
Tlf. +45 33 13 25 12
Fax +45 33 13 07 17

www.ombudsmanden.dk
post@ombudsmanden.dk

Personlig henvendelse: 10-14
Telefonisk henvendelse:
Man-tors 9-16, fre 9-15

14 DEC. 2011

Krav om elektroniske ansøgninger, kommunens ref.: 533819 2376443

I en notits fra lokalavisen 2770 Tåstrup, nr. 91 (5. april – 18. april 2011), stod at Tårnby Kommunes økonomiudvalg havde truffet beslutning om at kommunen fremover ville se bort fra ansøgninger om job i kommunen der ikke sendes via e-mail. Tilsvarende fremgår af kommunens hjemmesides omtale af Økonomiudvalgets møde den 9. marts 2011 (punkt 9).

Til brug for mine overvejelser om hvorvidt der var grundlag for at jeg af egen drift efter ombudsmandslovens § 17, stk. 1, (lov nr. 473 af 12. juni 1996 om Folketingets Ombudsmand) tog sagen op til undersøgelse, bad jeg i et brev af 18. april 2011 Tårnby Kommune om at låne akterne i sagen og om kommunens bemærkninger til sagen. Jeg skrev desuden sådan til kommunen:

"Der blev med lov nr. 215 af 22. april 2002 indsat følgende regel i forvaltningsloven:

'§ 32 a. Vedkommende minister kan fastsætte regler om ret til at anvende digital kommunikation ved henvendelser til den offentlige forvaltning og om de nærmere vilkår herfor, herunder fravige formkrav i lovgivningen, der hindrer anvendelsen af digital kommunikation.'

Ændringen af forvaltningsloven byggede på et lovforslag (LF 72) der blev fremsat den 30. januar 2002. Af lovforslagets bemærkninger til bestemmelsen der blev indsat som § 32 a, fremgik bl.a. følgende:

'Bemyndigelsen indebærer mulighed for at fastsætte regler, der giver borgerne ret til også at benytte digital kommunikation ved henvendelser til den offentlige forvaltning på områder, hvor dette ikke er muligt efter den gældende lovgivning mv.

Derimod indeholder den foreslåede bemyndigelse ikke hjemmel til at fastsætte bestemmelser, som ville udelukke borgerne fra at anvende digital kommunikation, i det omfang dette efter gældende ret er berettiget. Der kan i den forbindelse henvises til pkt. 2 i de almindelige bemærknin-

J.nr. 2011-1776-8100/HMM
Bedes oplyst ved henvendelse

Dok.nr. 8

+ bilag

ger, hvoraf det fremgår, at borgerne som udgangspunkt det vil sige, hvor der ikke i lovgivningen er fastsat særlige formkrav har ret til at henvende sig til forvaltningen i den form, de selv ønsker, forudsat at forvaltningen teknisk er i stand til at modtage henvendelser i denne form.

Der er heller ikke hjemmel til at fastsætte bestemmelser, der udelukker andre kommunikationsformer end digital kommunikation (f.eks. ved at fastsætte, at borgernes henvendelse til en offentlig myndighed alene kan ske ved brug af digital kommunikation).'

Jeg beder på den baggrund om at kommunen kommer ind på hvilket retsgrundlag kommunen har anvendt ved økonomiudvalgets beslutning. Jeg henviser i den forbindelse også til en sag der er omtalt i Folketingets Ombudsmands beretning 2002, s. 268f. Sagen drejede sig om Københavns Universitet der i 2001 krævede at de studerende tilmeldte sig eksamen elektronisk. Ministeriet for Teknologi, Videnskab og Udvikling havde dog den opfattelse at et krav om elektronisk tilmelding krævede lovhjemmel, og universitetet havde ikke sådan en hjemmel. Ministeriet henstillede derfor at universitetet ændrede kravet så det blev valgfrit om de studerende tilmeldte sig elektronisk eller på anden måde. Jeg afsluttede på den baggrund min behandling af sagen. ”

Tårnby Kommune sendte ved brev af 1. juni 2011 en udtalelse om sagen og vedlagde indstillingen til Økonomiudvalget. Følgende fremgik af Tårnby Kommunes udtalelse:

“Kommunens Økonomiudvalg har for det første vurderet, at indførelse af denne procedure kun gælder for ansøgninger om *job* i kommunen og ikke *når* borgerne henvender sig til kommunen i sager, hvor kommunen optræder som myndighed, idet man naturligvis er bekendt med forvaltningslovens regler om formkrav for borgerhenvendelser.

Økonomiudvalget har desuden i sin vurdering medtaget de bestræbelser der, med e-dags kampagnerne fra statens side, er gjort for at få offentlige myndigheder til at fremme den digitale kommunikation mest muligt, og har forpligtet kommunerne til i videst muligt omfang at gøre det muligt for borgerne at henvende sig via elektroniske medier og til at indføre elektroniske selvbetjeningsløsninger.

Når det fra regeringens side er så vigtigt at få digitaliseret myndighedsopgaverne i den offentlige forvaltning har kommunen ingen betænkeligheder haft med at indføre et krav om elektroniske ansøgninger til job i kommunen, idet man har vurderet at alle egnede kandidater vil have adgang til en computer, enten privat eller ved at benytte de offentligt opstillede maskiner i kommunens biblioteksfilialer eller i jobcenteret. For ledige

ansøgere gælder i øvrigt, at det er lovpligtigt at oprette en elektronisk jobprofil og at være tilmeldt det statslige Jobnet.

Økonomiudvalget har desuden lagt til grund at langt de fleste ansøgninger allerede fremsendes elektronisk, og at behandlingen af elektroniske ansøgninger har en tidsbesparende effekt, hvilket også er et element, der ofte fremhæves i forbindelse med statens krav om øget digitalisering."

Ombudsmandens udtalelse

Det fremgår af Tårnby Kommunes udtalelse af 1. juni 2011 at kommunens krav til stillingsansøgere om anvendelse af elektronisk kommunikation "kun gælder for ansøgninger om *job* i kommunen og ikke *når* borgerne henvender sig til kommunen i sager, hvor kommunen optræder som myndighed, idet man naturligvis er bekendt med forvaltningslovens regler om formkrav for borgerhenvendelser" (lovbekendtgørelse nr. 1365 af 7. december 2007).

Kommunen forudsætter således at ansøgere til stillinger i det offentlige ikke er omfattet af forvaltningslovens bestemmelser

Denne forståelse af forvaltningsloven må jeg tage afstand fra.

Jeg henviser til at det er fast antaget at ansøgere til stillinger i det offentlige er omfattet af forvaltningslovens bestemmelser.

Det fremgår f.eks. af bestemmelsen i forvaltningslovens § 10, stk. 2, hvorefter den der ansøger eller har ansøgt om ansættelse eller forfremmelse i det offentlige tjeneste, kun kan forlange at blive gjort bekendt med de dokumenter mv., der vedrører den pågældendes egne forhold. I den forbindelse henviser jeg også til Højesterets domme som gengivet i Ugeskrift for Retsvæsen fra 1996, s. 1462, og fra 2011, s. 2343. I sidstnævnte sag fastslog Højesteret bl.a. at en kommune der havde modtaget oplysninger om en stillingsansøger, havde handlet i strid med reglen i forvaltningslovens § 19 ved ikke at partshøre ansøgeren over de indhentede oplysninger.

I forhold til stillingsansøgninger regulerer forvaltningsloven således forvaltningsmyndighedens beføjelser som offentlig arbejdsgiver.

Det anførte gælder efter min opfattelse også bestemmelsen om digital kommunikation i forvaltningslovens § 32 a. Der er ikke i forarbejderne til denne bestemmelse holdepunkter for at bestemmelsen skulle fravige lovens almindelige udgangspunkt. Hertil kommer at forvaltningslovens anvendelsesområ-

de for så vidt angår lovens § 32 a er angivet som "al virksomhed, der udøves inden for den offentlige forvaltning", jf. lovens § 2, stk. 3.

Det fremgår som nævnt af forarbejderne til forvaltningslovens § 32 a at bestemmelsen ikke giver hjemmel til at pålægge borgerne at kommunikere elektronisk med myndighederne, herunder via e-mail. Jeg henviser til de forarbejder til forvaltningsloven som jeg beskrev i mit brev til Tårnby Kommune af 18. april 2011.

Det som kommunen i øvrigt har anført til støtte for sin beslutning, herunder den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi, kan heller ikke give lovhjemmel til kommunens beslutning (Den digitale vej til fremtidens velfærd – Den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi 2011-2015, som offentliggjort på Digitaliseringsstyrelsens hjemmeside). Jeg henviser i den forbindelse til at strategien endnu ikke har ført til lovgivning af relevans for sagen.

Jeg må herefter konstatere at Tårnby Kommunes beslutning på et møde den 9. marts 2011 om fremover at se bort fra ansøgninger om job i kommunen der ikke sendes via e-mail, ikke har hjemmel i lovgivningen.

På den baggrund må jeg konkludere at kommunens beslutning om at se bort fra ansøgninger om job i kommunen der ikke sendes via e-mail, er ulovlig.

På baggrund af ovenstående mener jeg det er beklageligt at Tårnby Kommune på et møde den 9. marts 2011 besluttede fremover at ville se bort fra ansøgninger om job i kommunen der ikke sendes via e-mail.

Jeg henstiller at Tårnby Kommune genoptager behandlingen af sagen i lyset af det jeg har skrevet i min udtalelse.

Jeg har sendt en kopi af min udtalelse til Statsforvaltningen Hovedstaden og Økonomi- og Indenrigsministeriet. Fordi forslag til lov om offentlig digital post er en del af regeringens lovprogram under Finansministeriet, har jeg også sendt en kopi af min udtalelse til Finansministeriet (Lovgivning folketingsåret 2011-12, november 2011, s. 12, som er tilgængelig på Statsministeriets hjemmeside).

Med venlig hilsen

Hans Gammeltoft-Hansen

Kopi til:

Statsforvaltningen Hovedstaden
Økonomi- og Indenrigsministeriet
Finansministeriet

...